

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ НА ПІДПРИЄМСТВІ

Єршова Н.Ю., Кохна Д.Ю.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут»,
м. Харків*

Стандарти бухгалтерського обліку і фінансової звітності визначають власний капітал як «частину в активах підприємства, що залишається після вирахування його зобов'язань», тобто засновується на «залишковому» підході. Цім пояснюються складність питань гармонізації категорії власний капітал з точки зору фінансового менеджменту та бухгалтерського обліку. З огляду на важливість капіталу для досягнення загальної мети діяльності підприємства можна стверджувати, що весь капітал є об'єктом управління, а в системі управління необхідно визначати спеціальну підсистему управління капіталом із його планування, обліку, контролю, аналізу.

Значний вплив на побудову обліку власного капіталу має його структура, на яку, в свою чергу, впливають організаційно-правова форма підприємства, форма власності, розмір, мета діяльності та інші. Організація обліку власного капіталу покликана зменшити складність управління власним капіталом, пов'язаної з його безперервними змінами у процесі поточної діяльності економічного суб'єкта. Бухгалтерський облік виступає інформаційно-аналітичною базою для управління власним капіталом, яка забезпечує збільшення або зменшення номінальної вартості випущених акцій, вилучення власного капіталу; повноту та своєчасність відображення в бухгалтерському обліку операцій з пайовим капіталом, правильність обліку пайових внесків; формування додатково вкладеного капіталу, правильність ведення обліку операцій з додатково вкладеним капіталом, достовірність відображення даних в звітності підприємства; наявність та рух нерозподіленого прибутку підприємства за напрямками його використання, списання непокритих збитків за рахунок нерозподіленого прибутку, величину розподіленого між власниками прибутку; відповідність статутного капіталу величині чистих активів в кінці року на дату балансу.

Використанні даних бухгалтерського фінансового обліку забезпечує розрахунок низки аналітичних показників відповідно до яких готуються проекти управлінських рішень щодо: необхідності змін у структурі власного капіталу підприємства; розподілу прибутку підприємства; формування та використання коштів резервного капіталу за цільовим призначенням; отримання інформації про стан внесків до статутного капіталу у розрізі їх кількості, якості та матеріально відповідальних осіб; простроченої заборгованості учасників за внесками до статутного капіталу.